

CHARTER OM DE ETISKE ASPEKTER AF KUNSTIG INTELLIGENS ¹

I. Baggrunden for og formålet med dette dokument

Den Europæiske Unions Domstol (Domstolen) har forpligtet sig til at udvikle, idriftsætte og bruge kunstig intelligens (KI) i overensstemmelse med EU's værdier, som er fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union, med det formål at fremme menneskecentreret og troværdig KI. Domstolens arbejde i forbindelse med KI-systemer er foregået – og vil fortsat foregå – i fuld overensstemmelse med gældende retsforskrifter, som navnlig er fastsat i EU's databeskyttelsesforordning ² og i KI-forordningen ³. Troværdig KI skal imidlertid ikke kun være lovlig, men også etisk og robust, både ud fra en teknisk og en social synsvinkel ⁴.

På dette grundlag idriftsætter EU-Domstolen gradvist en række KI-baserede værktøjer, som bl.a. har til formål at bistå Domstolen og Retten i udøvelsen af deres retslige funktioner. Disse værktøjer forventes at forbedre effektiviteten af retslige og administrative procedurer og gøre Domstolen mere tilgængelig for borgerne.

KI indebærer en række risici, når den anvendes til aktiviteter, der understøtter de retslige funktioner i Domstolen. Blandt disse risici er navnlig bias og forskelsbehandling i forbindelse med anvendelsen af uegnede eller ødelagte data, offentliggørelse af følsomme oplysninger, herunder personoplysninger, cyberangreb, manglende forklarlighed og – hvilket ikke mindst er vigtigt i forbindelse med retslig virksomhed – overdreven afhængighed af teknologi («automatiseringsbias»). Den sidstnævnte faktor kan føre til fastfrysning af udviklingen i retspraksis, mindske opmærksomheden på andre retssystemer, favorisere visse retskulturers dominans og påvirke kvaliteten af retsafgørelser.

Det er nødvendigt at fastsætte etiske standarder for at imødegå disse risici og sikre, at mennesker, navnlig dommere og generaladvokater, stadig har den fulde kontrol over retsprocedurer og dermed bevarer deres autonomi og uafhængighed.

¹ Domstolen vedtog chartret den 26.1.2026.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23.10.2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13.6.2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens) (EUT L 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>). Selv om KI-forordningen trådte i kraft den 1.8.2024, varierer datoerne for, hvornår dens bestemmelser finder anvendelse, fra den 2.2.2025 til den 2.8.2027. I det omfang, det er praktisk muligt, forpligter Domstolen sig til omgående at overholde alle bestemmelser uden at afvente den officielle anvendelsesdato.

⁴ Den uafhængige Ekspertgruppe på Højt Niveau om Kunstig Intelligens, Etiske retningslinjer for pålidelig kunstig intelligens, 2019.

Dette charter ⁵ formulerer Domstolens forpligtelser hvad angår etisk brug af KI-værktøjer, der er udviklet eller idriftsat i institutionen. Det tydeliggør over for brugere internt i institutionen samt i offentligheden, hvordan institutionen agter at arbejde. Det er relevant for udviklingen, indførelsen og brugen af KI-systemer i hele deres livscyklus.

II. Etiske standarder og foranstaltninger, som skal fremme ansvarlig KI og mindske risici

A. Retfærdighed, upartiskhed, ikke-forskelsbehandling og grundlæggende rettigheder

Domstolen vil sikre, at ethvert KI-system, der er udviklet af dens tjenestegrene eller af leverandører, der handler under dens kontrol, udformes og gennemføres i overensstemmelse med rimelighedsprincippet, princippet om upartiskhed og princippet om forbud mod forskelsbehandling, og at det fuldt ud overholder de grundlæggende rettigheder. Ligeledes træffer Domstolen ved udvælgelsen af tredjeparters KI-systemer, der skal idriftsættes i institutionen, alle rimelige foranstaltninger, på grundlag af de tilgængelige oplysninger, for at sikre, at sådanne systemer overholder disse principper og grundlæggende rettigheder.

Datasæt, der anvendes til kontekstuel træning, validering og test af KI-systemer i Domstolen, skal være relevante, repræsentative og så vidt muligt fejlfri, fuldstændige, konsistente og ajourførte. Der gøres alle rimelige bestræbelser på at identificere, korrigere og mindske eventuel bias, der kan føre til forskelsbehandling, som er forbudt i henhold til EU-retten, påvirke upartiskhed eller på anden måde have en negativ indvirkning på grundlæggende rettigheder.

For at sikre lige adgang skal KI-grænseflader og -systemer, der udvikles eller idriftsættes af Domstolen, imødekomme forskellige behov og kapaciteter. Domstolen forpligter sig til at minimere hindringer, der opstår som følge af uligheder med hensyn til teknologiske færdigheder – hvad enten det er på arbejdspladsen, i retssager eller i offentlighedens kontakt med Domstolen. Brugen af KI-værktøjer skal fremme multikulturalisme og flersprogethed i overensstemmelse med Domstolens værdier.

B. Gennemsigtighed og sporbarhed

Domstolen vil kun anvende KI-systemer i offentlighedens interesse til at udfylde sin rolle og varetage sine opgaver i henhold til EU-traktaterne og kun til det tilsigtede formål med hvert enkelt system. Hvert enkelt KI-systems og hver enkelt anvendelseskategoris specifikke formål og mål skal identificeres og dokumenteres på behørig vis.

⁵ Chartret bygger på den strategi for kunstig intelligens, som Domstolen vedtog den 19.6.2023, og som er tilgængelig på Domstolens websted (https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2023-11/cjeu_ai_strategy.pdf). Strategien beskriver de forventede fordele ved at idriftsætte KI-værktøjer, nævner de principper, som Domstolen agter at følge, og fastlægger en hensigtsmæssig intern forvaltningsmodel, bl.a. Artificial Intelligence Management Board, der består af medlemmer af begge retsinstanser og repræsentanter for administrationen.

Domstolens medlemmer og ansatte skal have detaljerede forklaringer og oplysninger vedrørende KI-værktøjernes funktion. Begrænsninger med hensyn til KI-systemernes nøjagtighed skal beskrives på en forståelig måde.

Når brugerne interagerer med et KI-system, skal de informeres om dette. Indhold, der er genereret af KI uden verifikation, skal mærkes som sådant, hvis det stilles til rådighed for andre end den bruger, der har anmodet om at få genereret indholdet.

Datasæt og processer, der anvendes til kontekstuel træning, og som er relevante for et KI-systems output, skal være kendte og dokumenterede.

C. Systemintegritet og fortrolighed

KI-systemer skal være teknisk robuste og fungere på en forsvarlig, sikker og pålidelig måde med passende sikkerhedsforanstaltninger, modstandsdygtighed over for angreb, beskyttelse mod ondsindet brug og effektive fallback-mekanismer til at forebygge eller begrænse negative virkninger.

Fortrolighed er et grundlæggende og afgørende kendetegn ved Domstolens arbejde. Dette kræver en særlig forsigtig og velovervejet tilgang til integrationen af KI-værktøjer. Enhver brug af KI skal være i fuld overensstemmelse med institutionens gældende fortrolighedsprotokoller, interne sikkerhedsregler og databeskyttelsesstandarder.

D. Menneskelig handlemulighed, tilsyn og ansvarlighed

Inden for Domstolen skal opgavefordelingen mellem KI og mennesker sikre, at mennesker har hovedrollen, styrke deres kapacitet og kræve, at der føres passende menneskelig tilsyn. Hvad angår retssager bevarer mennesker, navnlig dommere og generaladvokater, den fulde kontrol. KI-systemer skal ikke have noget beslutningsansvar.

Alle KI-systemer skal udvikles, idriftsættes og anvendes under menneskeligt tilsyn. Der skal gennemføres robuste kvalitetskontrolmekanismer og -protokoller. Dette vil omfatte kontrol og brugerfeedback om outputkvaliteten. De ansvarlige for denne kontrol skal indberette uregelmæssigheder og fejl.

Brugerne skal anlægge en kritisk tilgang til maskingenererede output, kontrollere nøjagtigheden og fuldstændigheden i hvert enkelt tilfælde og indberette fejl, problemer eller endog simpel tvivl med henblik på yderligere verifikation.

Domstolen definerer og fordeler ansvaret i de forskellige faser af udviklingen, idriftsættelsen og brugen af KI-systemer og opstiller processer til at overvåge deres funktion og rette op på svagheder og fejl.

Domstolen udvikler og anvender en praksis med verifikation af data, der giver effektive garantier for nøjagtighed, integritet, sandfærdighed og pålidelighed med hensyn til KI-design, -udvikling og -brug.

For at sikre, at der er ansvarlighed på alle områder, skal brugen af KI-systemer altid ledsages af en klar intern ansvarsfordeling for det endelige dokument eller andre resultater, der udarbejdes ved hjælp af KI. Ansvar for det endelige produkt påhviler personen og kan ikke lægges over på KI-systemet.

KI-systemer, der er udviklet af Domstolens tjenestegrene eller af dens leverandører, skal testes og revideres regelmæssigt, således at eventuel bias og eventuelle mangler opdages og korrigeres, og kvaliteten af systemernes output forbedres.

Institutionen forpligter sig til at fremme en kultur med ansvarlig og troværdig brug af KI ved at give sine ansatte mulighed for regelmæssig uddannelse og oplysning.

Forvaltningsmekanismerne gennemgås og tilpasses om nødvendigt for at sikre, at de fortsat er egnede til formålet.

E. Samfunds- og miljømæssigt ansvar

Domstolen er bevidst om sit ansvar over for samfundet og miljøet, når den idriftsætter KI-systemer. Den vil tage potentielle virkninger nøje i betragtning.

Den vil sikre, at idriftsættelsen af systemerne ikke mindsker den menneskelige dimension af borgernes interaktion med Domstolen eller øger den »digitale kløft«.

Ved udviklingen, idriftsættelsen og brugen af KI-systemer skal det søges at minimere negative virkninger på miljøet, navnlig med hensyn til energi- og vandforbrug og CO₂-emissioner. Det skal overvejes, om der kan træffes valg, der har mindre indvirkning på miljøet.

F. Løbende forbedringer

Domstolen forpligter sig til at følge med udviklingen på det tekniske, retlige og etiske område.

Domstolen vil fortsat fremme og aktivt deltage i en dialog med nationale domstole og myndigheder om brugen af KI. Den vil fortsat fremme det interinstitutionelle samarbejde og samarbejde med andre retsinstanser om udveksling af erfaringer. Den vil søge at identificere og gennemføre bedste praksis og deltage i den akademiske og sociale debat.

Artificial Intelligence Management Board vil gennemgå relevant feedback og teknologisk udvikling samt resultaterne af sine egne formelle revisionsmekanismer med henblik på at foreslå passende ændringer og tilpasninger af dette charter eller detaljerede vejledninger om specifikke spørgsmål.